

कारकविचारः

(सिद्धान्तकौमुद्यनुसारेण)

(Kārakavicārah)

लेखकः

डॉ. शशिभूषणमिश्रः

MITRAKSHAR[®]
PUBLISHERS
AN ISO 9001:2015/QMS/092020/19534

सूचीपत्रम्

उपक्रमः	1 - 42	एककर्मकक्रिया	४३
पाणिनिपूर्वकालिकवैयाकरणाः	2	द्विकर्मकक्रिया	४३
पाणिन्युत्तरकालिकवैयाकरणाः	3	अकर्मकक्रिया	४३
त्रिमुनिव्याकरणपरम्परा	8	गातिबुद्धिप्रत्यवसानार्थ.	४६
अष्टाध्यायीसूत्रपाठः	15	नीवहोर्न	५२
धातुपाठः	15	नियन्तृकर्तृकस्य	५३
गणपाठः	16	आदिखाद्योर्न	५५
उणादिपाठः	17	भक्षेरहिंसार्थस्य न	५५
लिङ्गानुशासनम्	18	जल्पतिप्रभृतीनाम्.	५७
शिक्षा	18	दृशेश्च	५८
जाम्बवतीविजयम्	19	शब्दायतेर्न	५९
द्विरूपकोशः	20	धात्वर्थसङ्ग्रहीतकर्मत्वेन.	६०
अष्टाध्यायाः स्वोपज्ञवृत्तिः	20	येषां देशकालादिभिन्नं	६०
पाणिनीयसूत्रपाठस्य वैशिष्ट्यम्	20	हक्रोरन्यतरस्याम्	६१
द्विप्रकारकसूत्राणि	25	(विकल्पविचारः)	६३
षट्प्रकारकसूत्राणि	25	अभिवादिदृशेरात्मनेपदे	६७
दशप्रकारकसूत्राणि	26	अधिशीङ्स्थासां कर्म	६९
कात्यायनः	27	अभिनिविशश्च	७१
उक्तचिन्ताजनितवार्तिकम्	31	'परिक्रयणे सम्प्रदानम्' इति	
अनुक्तचिन्ताजनितवार्तिकम्	31	सूत्रादिह मण्डूकप्लुत्या	७२
दुरुक्तचिन्ताजनितवार्तिकम्	31	उपान्वध्याङ्वसः	७३
प्रक्रियापरम्परा	36	अभुक्त्यर्थस्य न	७४
प्रथमा विभक्तिः	१-१६	उभसर्वतसोः कार्या	७५
प्रातिपदिकार्थलिङ्गपरिमाणवचनमात्रे	१	अभितःपरितःसमया.	७७
सम्बोधने च	१३	अन्तराऽन्तरेणयुक्ते	७८
द्वितीया विभक्तिः	१७-११४	कर्मप्रवचनीयाः	८०
कारके	१७	अनुर्लक्षणे	८७
कर्तुरीप्सिततमं कर्म	१८	कर्मप्रवचनीययुक्ते द्वितीया	८९
अनभिहिते	२४	परापि 'हेतौ' तृतीया	९१
कर्मणि द्वितीया	२६	तृतीयार्थे	९२
अभिधानं तु प्रायेण	२७	हीने	९३
क्वचिन्निपातेनाभिधानम्	२८	उपोऽधिके च	९५
तथायुक्तं चानीप्सितम्	२९	लक्षणेत्थंभूताख्यान.	९६
अकथितं च	३३	अभिरभागे	९९
अर्थनिबन्धनेयं संज्ञा	३८	अधिपरी अनर्थकौ	१०२
अकर्मकधातुभिर्योगे देशः	४०	सुः पूजायाम्	१०४
सकर्मकक्रिया	४२	अतिरतिक्रमणे च	१०६

अपि: पदार्थसम्भावनान्ववसर्ग.	१०७	उत्पातेन ज्ञापिते च	१६०
सर्पिषोऽपि स्यात्.	११०	हितयोगे च	१६१
कालाध्वनोरत्यन्तसंयोगे	११२	क्रियार्थोपपदस्य च कर्मणि	१६१
तृतीया विभक्तिः	११५-१३७	तुमर्थाच्च भाववचनात्	१६५
स्वतन्त्रः कर्ता	११५	नमःस्वस्तिस्वाहास्वधाऽलं.	१६६
साधकतमं करणम्	११७	उपपदविभक्तेः कारकविभक्तिः	१६८
कर्तृकरणयोस्तृतीया	११९	अलमिति पर्याप्त्यर्थग्रहणम्	१६९
प्रकृत्यादिभ्य उपसङ्ख्यानम्	१२०	प्रभवादियोगे षष्ठ्यपि साधुः	१७०
दिवः कर्म च	१२२	चकारः पुनर्विधानार्थः	१७१
अपवर्गे तृतीया	१२४	मन्यकर्मण्यनादरे विभाषाऽप्राणिषु	१७१
सहयुक्तेऽप्रधाने	१२५	श्यना निर्देशात् तानादिकयोगे न	१७३
विनापि तद्योगं तृतीया	१२६	नौकाकान्नशुकशृगालवर्जेष्विति	१७४
येनाङ्गविकारः	१२७	गत्यर्थकर्मणि द्वितीयाचतुर्थ्यौ	१७७
इत्थंभूतलक्षणे	१२९	अनध्वनि' इति..उत्पथेन पथे गच्छति	१७९
संज्ञोऽन्यतरस्यां कर्मणि	१३०	पञ्चमी विभक्तिः	१८१-२४४
हेतौ	१३१	ध्रुवमपायेऽपादानम्	१८१
द्रव्यादिसाधारणं	१३३	अपादाने पञ्चमी	१८२
फलमपीह हेतुः	१३५	जुगुप्साविरामप्रमादार्थानाम्	१८४
गम्यमानाऽपि क्रिया	१३५	भीत्रार्थानां भयहेतुः	१८५
अशिष्टव्यवहारे दाणः	१३६	पराजेरसोढः	१८७
चतुर्थी विभक्तिः	१३८-१८०	वारणार्थानामीप्सितः	१८८
कर्मणा यमभिप्रैति	१३८	अन्तर्धौ येनादर्शनमिच्छति	१९२
चतुर्थी सम्प्रदाने	१३९	आख्यातोपयोगे	१९५
क्रियया यमभिप्रैति	१४०	जनिकर्तुः प्रकृतिः	१९६
कर्मणः करणसंज्ञा	१४१	भुवः प्रभवः	१९९
रुच्यर्थानां प्रीयमाणः	१४२	ल्यब्लोपे कर्मण्यधिकरणे च	२०१
श्लाघद्बुद्धस्थाशपां ज्ञीप्स्यमानः	१४३	गम्यमानापि क्रिया	२०२
धारेरुत्तमर्णः	१४५	यतश्चाध्वकालनिमानं ततः	२०३
स्पृहेरीप्सितः	१४७	तद्युक्तादध्वनः प्रथमासप्तम्यौ	२०४
ईप्सितमात्रे इयं संज्ञा	१४८	कालात्सप्तमी च वक्तव्या	२०५
क्रुधद्रुहेर्ष्यासूयार्थानां यं प्रति कोपः	१४८	अन्यारादितरर्तेदिकृद्भाञ्चूत्तर.	२०५
क्रुधद्रुहोरुपसृष्टयोः कर्म	१५०	'अन्य' इत्यर्थग्रहणम्	२०८
राधीक्ष्योर्यस्य विप्रश्नः	१५२	तेन सम्प्रति देशकालवृत्तिना	२१२
प्रत्याङ्भ्यां श्रुवः पूर्वस्य कर्ता	१५३	अञ्चूत्तरपदस्य तु	२१४
अनुप्रतिगृणश्च	१५५	'अपादाने पञ्चमी'ज्ञापका.	२१५
परिक्रयणे सम्प्रदानमन्यतरस्याम्	१५७	अपपरी वर्जने	२१७
तादर्थ्यं चतुर्थी वाच्या	१५८	आङ् मर्यादावचने	२१८
क्लृपि सम्पद्यमाने च	१५९	पञ्चम्यपाङ्परिभिः	२२०

प्रति: प्रतिनिधिप्रतिदानयो:	२२१	द्विषः शत्रुर्वा	३२०
प्रतिनिधिप्रतिदाने च यस्मात्	२२३	सर्वोऽयं कारकषष्ठ्या:	३२१
अकर्तर्युणे पञ्चमी	२२५	अकेनोर्भविष्यदाधमर्णयो:	३२२
विभाषा गुणेऽस्त्रियाम्	२२६	कृत्यानां कर्तरि वा	३२४
'विभाषा' इति योगविभागादगुणे	२३०	अत्र योगो विभज्यते। 'कृत्यानाम्'	३२६
पृथग्विनानानाभिस्तृतीया	२३३	तुल्यार्थैरतुलोपमाभ्यां	३२७
करणे च स्तोकाल्पकृच्छ्रकतिपय.	२३५	चतुर्थी चाशिष्यायुष्यमद्रभद्र.	३२९
दूरान्तिकार्थेभ्यो द्वितीया च	२४१	सप्तमी विभक्ति:	३३२-३७५
षष्ठी विभक्ति:	२४५-३३१	आधारोऽधिकरणम्	३३२
षष्ठी शेषे	२४५	सप्तम्यधिकरणे च	३३३
षष्ठी हेतुप्रयोगे	२४८	औपश्लेषिको वैषयिकोऽभिव्यापक.	३३५
सर्वनाम्नस्तृतीया च	२४९	वनस्य दूरे अन्तिके वा	३३९
निमित्तपर्यायप्रयोगे सर्वासां	२५१	क्तस्येन्विषयस्य कर्मण्युपसंख्यानम्	३४०
षष्ठ्यतसर्थप्रत्ययेन	२५२	साध्वसाधुप्रयोगे च	३४१
एनपा द्वितीया	२६१	निमित्तात्कर्मयोगे	३४१
दूरान्तिकार्थैः षष्ठ्यन्यतरस्याम्	२६४	यस्य च भावेन भावलक्षणम्	३४४
ज्ञोऽविदर्थस्य करणे	२६६	अर्हाणां कर्तृत्वेऽनर्हाणामकर्तृत्वे.	३४८
अधीगर्थदयेशां कर्मणि	२६९	षष्ठी चानादरे	३५०
कृञः प्रतियत्ने	२७१	स्वामीश्वराधिपतिदायादसाक्षि.	३५२
रुजार्थानां भाववचनानामज्वरे:	२७२	आयुक्तकुशलाभ्यां चासेवायाम्	३५३
अज्वरिसन्ताप्योरिति वाच्यम्	२७४	यतश्च निर्द्धारणम्	३५५
आशिषि नाथः	२७५	पञ्चमी विभक्ते	३५७
जासिनिप्रहणनाटक्राथपिषां	२७६	साधुनिपुणाभ्यामर्चायां सप्तम्यप्रते:	३५८
व्यवहृणोः समर्थयो:	२७९	अप्रत्यादिभिरिति वक्तव्यम्	३६०
दिवस्तदर्थस्य	२८१	प्रसितोत्सुकाभ्यां तृतीया च	३६१
विभाषोपसर्गे	२८३	नक्षत्रे च लुपि	३६२
प्रेष्यब्रुवोर्हविषो देवतासंप्रदाने	२८४	सप्तमीपञ्चम्यौ कारकमध्ये	३६४
कृत्वोऽर्थप्रयोगे कालेऽधिकरणे	२८७	अधिकशब्देन योगे	३६९
कर्तृकर्मणोः कृति	२८८	अधिरीश्वरे	३६९
(कृत्प्रत्ययविश्लेषणम्)	२९१	यस्मादधिकं यस्य चेश्वरवचनं	३७०
गुणकर्मणि वेध्यत	३०३	विभाषा कृञि	३७३
उभयप्राप्तौ कर्माणि	३०४	परिशिष्टप्रकरणम्-१	३७६-४००
स्त्रीप्रत्यययोरकाकारयोर्नायं	३०७	कारकविचारः	३७६
शेषे विभाषा	३०८	कर्तृकारकम्	३८३-३८६
क्तस्य च वर्तमाने	३०९	शुद्धकर्ता/ स्वतन्त्रकर्ता	३८३
अधिकरणवाचिनश्च	३१२	प्रयोजककर्ता	३८४
न लोकाव्यनिष्ठाखलर्थतृनाम्	३१४	कर्मकर्ता	३८५
कमेरनिषेधः	३१९	कर्मकारकम्	३८७-३९२

ईप्सितकर्म	३८८	ईप्सितम्	
अनीप्सितकर्म	३८९	उत्तमर्णः	४२९
करणकारकम्	३९२	उपपदविभक्तिः	४२९
सम्प्रदानकारकम्	३९३-३९६	उपसृष्टः	४२९
अनिराकर्तृसम्प्रदानम्	३९३	करणम्	४२९
प्रेरयितृसम्प्रदानम्	३९३	कर्त्ता	४२९
अनुमन्तृसंप्रदानम्	३९४	कर्म	४३०
अपादानम्	३९६-३९८	कर्मप्रवचनीयः	४३०
निर्दिष्टविषयापादानम्	३९६	कारकम्	४३०
उपात्तविषयापादानम्	३९६	कारकविभक्तिः	४३०
अपेक्षितक्रियापादानम्	३९६	कारकषष्ठी	४३०
अधिकरणकारकम्	३९८-४००	ज्ञीप्स्यमानः	४३०
औपश्लेषिकम्	३९९	ध्रुवम्	४३१
वैषयिकम्	३९९	निर्द्धारणषष्ठी/ निर्द्धारणसप्तमी	४३१
अभिव्यापकम्	३९९	प्रतिपदविधाना षष्ठी	४३१
परिशिष्टप्रकरणम्-२	४०१-४२७	प्रातिपदिकम्	४३१
विभक्तिविचारः	४०१	प्रातिपदिकार्थः	४३१
प्रातिपदिकम्	४०५	भावलक्षणम्	४३२
कारकविभक्तिः	४०७	मण्डूकप्लुतिः	४३२
उपपदविभक्तिः	४१०	मर्यादावचनम् (मर्यादा तथा	
साधारणविभक्तिः	४१०	अभिविधिः)	४३२
प्रथमाविभक्तिः	४१०-४१२	येनाङ्गविकारः	४३२
द्वितीयाविभक्तिः	४१३-४१४	रुच्यर्थः	४३३
तृतीयाविभक्तिः	४१४-४१६	विभक्तिः	४३३
चतुर्थीविभक्तिः	४१७-४१८	व्यवस्थितविभाषा	४३३
पञ्चमीविभक्तिः	४१८-४२०	शेषत्वविवक्षायां षष्ठी	४३३
षष्ठीविभक्तिः	४२१-४२६	शेषषष्ठी	४३३
सप्तमीविभक्तिः	४२६-४२७	सम्प्रदानम्	४३४
विशेषशब्दपर्यालोचनम्	४२८-४३४	सम्बोधनम्	४३४
अकथितम्	४२८	साधकतमम्	४३४
अधिकरणम्	४२८	हेतुः	४३४
अनभिहितम्	४२८	सङ्केताक्षरसूची	४३५
अनीप्सितम्	४२८	सहायकग्रन्थसूची	४३६
अपवर्गः	४२८	About the Commentator	४४०
अपादानम्	४२८		
इत्थंभूतलक्षणे	४२८		
इत्थंभूताख्याने	४२८		
ईप्सिततमम्	४२९		

